

KYSELYLOMAKE: FSD4077 TUTKIMUSETIIKAN BAROMETRI 2018

QUESTIONNAIRE: FSD4077 RESEARCH INTEGRITY BAROMETER 2018

TÄMÄ KYSELYLOMAKE ON OSA YLLÄ MAINITTUA YHTEISKUNTATIEEELLISEEN TIETOARKISTOON ARKISTOITUA TUTKIMUSAINESTOA.

KYSELYLOMAKETTA HYÖDYNTÄVIEN TULEE VIITATA SIIHEN ASIANMUKAISESTI LÄHDEVIIITTEELLÄ.

THIS QUESTIONNAIRE FORMS A PART OF THE ABOVE MENTIONED DATASET, ARCHIVED AT THE FINNISH SOCIAL SCIENCE DATA ARCHIVE.

IF THE QUESTIONNAIRE IS USED OR REFERRED TO IN ANY WAY, THE SOURCE MUST BE ACKNOWLEDGED BY MEANS OF AN APPROPRIATE BIBLIOGRAPHIC CITATION.

DETTA FRÅGEFORMULÄR UTGÖR EN DEL AV DEN OVANNÄMDA DATAMÄNGDEN, ARKIVERAD PÅ FINLANDS SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA DATAARKIV.

OM FRÅGEFORMULÄRET ÄR UTNYTTJAT ELLER REFERERAT TILL MÅSTE KÄLLAN ANGES I FORM AV BIBLIOGRAFISK REFERENS.

Följebrev
Forskningsetikbarometern

Bästa mottagare,

Finländarna litar på vetenskapen och vetenskapsmännen. Samtidigt ställer samhället nya krav på forskningen. Hur upplever forskarna utmaningar i anknytning till god vetenskaplig praxis och olika etiska problem?

Den första forskningsetikbarometern kartlägger vetenskapsmännens erfarenheter och uppfattningar om anvisningar och utbildning inom forskningsetik, avvikelser och utmaningar från god vetenskaplig praxis samt om vetenskapsvärldens värden i Finland. Målgruppen är i första hand forskare och lärare vid universitet, yrkeshögskolor och andra forskningsinstitut.

Undersökningen utförs av Forskningsetiska delegationen (TENK) och Vasa universitet. Rapporten kommer att skrivas av professor emeritus Ari Salminen och universitetslärare, doktor i förvaltningsvetenskap Lotta Pitkänen vid Vasa universitet. Barometern ingår i projektet Ansvarsfull forskning (Vastuullinen tiede) som finansieras av undervisnings- och kulturministeriet.

Varje svar är viktigt för att resultaten ska vara så tillförlitliga som möjligt. Svaren behandlas anonymt och uppgifter om enskilda svaranden kan inte identifieras. Person- eller organisationsspecifika uppgifter varken efterfrågas eller rapporteras. Materialet kommer att arkiveras i Dataarkivet. Forskningsetiska delegationen publicerar barometerresultaten under våren 2019.

Det tar cirka 15 minuter att svara på enkäten. **Svarstiden är fram till 30.1.2019.**

Mer information ger FD Anni Sairio, koordinatör för projektet Ansvarsfull forskning [kontaktuppgifter borttagna].

Länk till enkäten: <https://eforms.uwasa.fi/lomakkeet/5270/lomake.html?rinnakkaislomake=svenska>

I Helsingfors den 9 januari 2019

Krista Varantola
Ordförande,
Forskningsetiska delegationen (TENK)

Ari Salminen
Huvudforskare, Vasa universitet

Forskningsetikbarometern 2018

***

Syftet med enkätundersökningen är att skapa en bild av etik och problemsituationer i det finländska forskningsarbetet. Enkäten behandlar forskning vid universitet, yrkeshögskolor och övriga forskningsinstitut i Finland.

De ämnen som behandlas i enkäten är värden och etik, anvisningar och utbildning om forskningsetik, samt avvikelser från god vetenskaplig praxis.

Obs! Enkäten kartlägger inte studiefusk inom grundstudier vid universitet och yrkeshögskolor.

I. Anvisningar och utbildning om forskningsetik

1. Har din organisation förbundit sig att iaktta Forskningsetiska delegationens anvisningar om god vetenskaplig praxis?
  - Ja
  - Nej
  - Vet ej

2. Känner du till följande anvisningar om god vetenskaplig praxis i Finland? Kryssa för de anvisningar du känner till.
  - God vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den i Finland
  - Att komma överens om upphovsmannaskapet till vetenskapliga publikationer
  - Forskningsetiska synvinklar på handledning och granskning av doktorsavhandlingar (Tutkimuseettisiä näkökohtia väitöskirjan ohjaus- ja tarkastusprosessiin)
  - Modell till meritförteckning för forskare
  - European Code of Conduct for Research Integrity

3. Hur väl känner du till din egen organisations stödpersonsverksamhet inom forskningsetik?
  - Mycket väl
  - I någon mån
  - Jag känner inte till verksamheten

4. Har du deltagit i någon utbildning om forskningsetik?
  - Ja, många gånger
  - Ja, några gånger
  - Ja, en gång
  - Nej
  - Utbildning har inte erbjudits

II. Avvikelser från god vetenskaplig praxis

Med avvikelser från god vetenskaplig praxis avses allmänt oetiska och ohederliga gärningar som skadar forskningsarbetet. Oredlighet i forskning tar sig uttryck i plagiering, stöld, fabricering av observationer samt förfalskning. Som avvikelse från god vetenskaplig praxis räknas i Finland även försummelser, såsom underlåtelser i samband med upphovsmannaskap till vetenskapliga publikationer.

Vänligen bedöm förekomsten av sådana avvikelser
i ditt eget forskningssamfund under de senaste 3 åren.

5. Hur ofta har du fått vetskap om följande oetiska förfaranden i ditt eget forskningssamfund?

	Aldrig	Sällan	Ibland	Ganska ofta	Ofta
a) Användning av en annan forskares text eller bild i eget namn, direkt eller i omarbetad form (<i>plagiering</i>).	1	2	3	4	5
b) Upprepad publicering av egna resultat utan hänvisning till den ursprungliga forskningen (<i>självplagiering</i>).	1	2	3	4	5
c) <i>Stöld</i> av forskningsplan, -material eller -idé.	1	2	3	4	5
d) Presentation av påhittade observationer inför vetenskapssamfundet (<i>fabricering av observationer</i>).	1	2	3	4	5
e) <i>Förfalskning</i> av metoder, observationer och resultat.	1	2	3	4	5
f) Omotiverad <i>selektivitet</i> avseende metoder, observationer och resultat.	1	2	3	4	5
g) Omotiverad utlämning av en forskares namn från författarlistan.	1	2	3	4	5
h) Att omotiverat förringa en annan forskares arbete eller underlåta att citera denne.	1	2	3	4	5
i) Överdrift av egna vetenskapliga meriter i merit- och publikationsförteckning.	1	2	3	4	5
j) Att på ett osakligt sätt försvåra en annan forskares arbete.	1	2	3	4	5
k) Underlåtelse att skaffa forskningstillstånd eller låta genomföra etikprövning.	1	2	3	4	5

6. Om du har blivit eller misstänkt att du har blivit föremål för en avvikelse från god vetenskaplig praxis, har du då anmält detta i din organisation?

- Ja
 Nej

7. Om du anmält en avvikelse från god vetenskaplig praxis i din organisation, hur hanterades situationen?

- Man ingrep inte i situationen/situationen togs inte på allvar
 Situationen reddes ut inom arbetsgemenskapen utan anmälan till organisationens ledning
 En GVP-anmälan lämnades in till organisationens ledning, och en GVP-process inleddes

8. Vill du berätta utförligare om någon avvikelse från god vetenskaplig praxis som du känner till?

---

9. Vilka av följande omständigheter anser du kan utgöra hot mot god vetenskaplig praxis inom ditt vetenskapssamfund?

	Helt av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Varken av samma eller annan åsikt	Delvis av samma åsikt	Helt av samma åsikt
a) Att forskare inte känner till sina rättigheter i tillräckligt hög grad.	1	2	3	4	5
b) Att det råder oklarhet i fråga om ägarskap och användarrättigheter till forskningsdata.	1	2	3	4	5
c) En uppfattning att andra forskare också skulle ägna sig åt oredlighet eller försummelse om de bara fick tillfälle.	1	2	3	4	5
d) En uppfattning att konsekvenserna av avvikelser från god vetenskaplig praxis inte är särskilt allvarliga.	1	2	3	4	5
e) Press på att få finansiering, publicera och avancera i karriären.	1	2	3	4	5
f) Selektiv publicering av resultat på grund av finansiären.	1	2	3	4	5
g) Otillräcklig kunskap om GVP-processen.	1	2	3	4	5

10. Vad annat skulle du vilja föra fram i fråga om god vetenskaplig praxis och forskningsarbetets etik?

III. Värden och etik i forskningsarbetet

11. Vilka värden och principer i anslutning till forskningsarbetet anser du vara viktigast?

Välj nedan de tre värden/principer som du upplever som viktigast.

- öppenhet
  - progressivitet
  - självkorrigering
  - kritiskhet
  - tillförlitlighet
  - forskningen är motiverad
  - ärlighet
  - oberoende
  - tydlighet
  - tillämpbarhet
  - sanningsenlighet
  - frihet
  - påverkan
- annat, vad? _____

12. Vad anser du om följande påståenden om ledarskap och personal med tanke på situationen i ditt arbetsamfund?

	Helt av annan åsikt	Delvis av annan åsikt	Varken av samma eller annan åsikt	Delvis av samma åsikt	Helt av samma åsikt
a) Forsknings-/projektledaren behandlar personalen jämlikt.	1	2	3	4	5
b) I mitt forskningssamfund förekommer störande och opassande uppförande.	1	2	3	4	5
c) Inom min forskningsgrupp råder öppen interaktion.	1	2	3	4	5
d) Mitt forskningssamfund stöder en hederlig och ansvarsfull verksamhetskultur.	1	2	3	4	5
e) De personer som leder forskningsarbetet sporrar enskilda forskare och hela forskningsgruppen i arbetet.	1	2	3	4	5
f) Ledarskapets etik bygger på att ledningen föregår med gott exempel.	1	2	3	4	5

13. Vill du berätta någonting i anknytning till ovannämnda ämnen?

BAKGRUNDSUPPGIFTER OM DEN SVARANDE

Din arbetsgivare eller bakgrundsorganisation:

- Universitet
- Yrkehögskola
- Annan forskningsorganisation

Din högsta avlagda examen:

- Doktorsexamen
- Licentiatexamen
- Magisterexamen, högre YH-examen eller motsvarande

- Kandidatexamen, YH-examen eller motsvarande
- Studentexamen
- Annan, vad? _____

I vilket land har du avlagt din högsta examen? _____

Ditt arbete består i huvudsak av:

- Forskning
- Undervisning
- Administration
- Annat, vad? _____

Ditt område:

- Naturvetenskaper
- Teknik
- Medicin och hälsovetenskaper
- Jordbruks- och skogsvetenskaper
- Samhällsvetenskaper
- Humanistiska vetenskaper
- Konst

Erfarenhet av forskningsarbete, antal år: _____ år

Tack för ditt svar!

Mer information om etik i det finländska forskningsarbetet:

http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

<https://www.vastuullinentiede.fi/>

TENKs anvisningar: <http://www.tenk.fi/sv/tenks-anvisningar>